Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

MINTIS

LAIKRAŠTIS LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

Nr. 141 (378) Memmingenas, 1947 m. gruodžio 13 d. II meta'

Prancūzijoje streikas yra baigtas

Paryžius (Dena/Reuter). Neramumai ir sabotažas Prancūzijoje pradeda mažėti. Prancūzų parlamento priimtasis kovai su streikais įstatymas yra jau paskelbtas vyriausybės žiniose. Jis galios iki 1948 m. vasario 29 d.

Visomis geležinkelių linijomis, išskyrus tik Paryžius - Toulouse šaką, prasidėjo normalus susisiekimas. Per radiją pasakytoje kalboje gamybos ministras paskelbė, kad elektros energijos gamyba vėl siekia 83 % to, kas buvo gaminama normaliu metu. Jis pareiškė, kad streikavusiems už nedirbtas dienas nebus užmokėta.

VYRIAUSYBĖ YRA PADĖTIES VIEŠPAČIU

Paryžius (Dena/Reuter). Vidaus reikalų ministras Moch pareiškė: „Mūšis yra laimėtas, vyriausybė yra padėties viešpačiu." Visur, kur buvo įvykdyti slapti balsavimai, darbininkų dauguma pasisakė už baigimą streikų. Iš patikimų šaltinių pranešama, kad pirmadienį streikuojančiųjų skaičius sumažėjo iki 800.000.

ČIA VEIKIA SOVIETŲ RANKA

Vašingtonas (Dena/Reuter). JAV užsienio reikalų ministro pavaduotojas Lovettas, charakterizuodamas padėtį Prancūzijoje ir Italijoje pažymėjo, kad čia esą Sovietų Sąjungos akcijos žymių. Neramumai esą iš Maskvos taip diriguojami, kad jie supuola su Londono konferencija ir su debatais Kongrese dėl Marshallio plano.

DARBININKAI ATSISAKO STREIKUOTI

Paryžius (UP). Daugelis stebėtojų mano, kad streikų įkarštis Prancūzijoje jau yra praėjęs, nes vis daugiau darbininkų jau grįžta į darbą. Jau skelbiama nuomonė, kad netrukus komunistai bus priversti eiti į kompromisus. Prieš kelias dienas dar streikavo virš 2-jų milijonų darbininkų, o dabar tas skaičius nesiekia nė milijono. Paryžiaus požeminio traukinio tarnautojų streikas turėjo prasidėti pirmadienį, bet paskutiniąją minutę buvo atšauktas, nes paaiškėjo, jog darbininkai ir tarnautojai atsisako klausyti streikų kurstytojų įsakymų.

VALOMOS ANGLIŲ KASYKLOS

Paryžius (UP). Motorizuoti prancūzų kariuomenės daliniai, susidedą iš 10.000 vyrų, pasinaudodami šarvuočiais, pradėjo valyti šiaurės Prancūzijos anglių kasyklas, kurios buvo užimtos, stiprių streikuojančių komunistų sargybinių vienetų.

Paryžius (Dena). Profesinių sąjungų CGT komunistinis sekretorius Benoit Frachon esąs pripažinęs, kad jis numatąs greitą streikų pabaigą.

Paryžius (Dena). Bendroji Prancūzų profesinių sąjungų unija — CGT — antradienį išleido potvarkį, kad darbininkai turi pradėti dirbti.

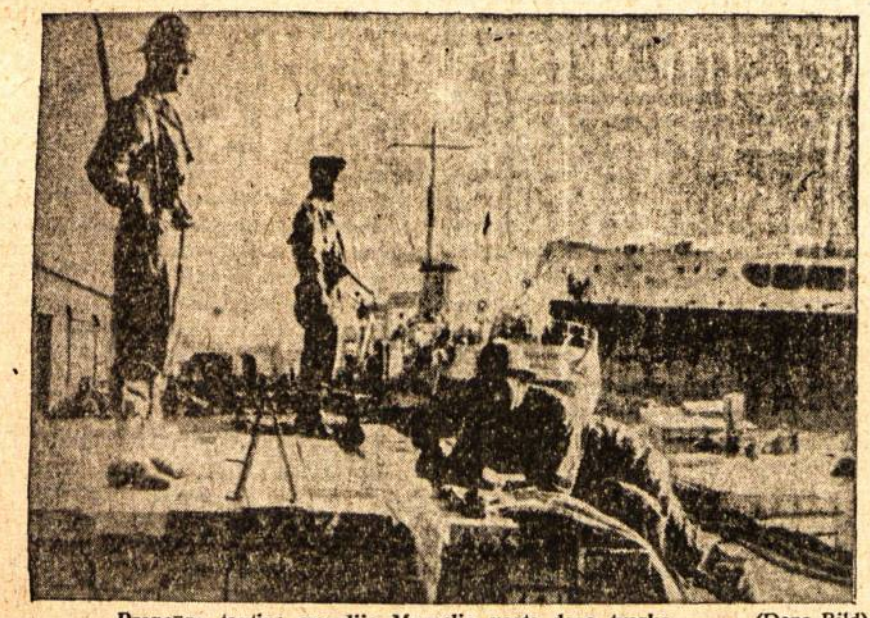

Prancūzų tautinė gvardija Marselio uoste daro tvarką (Dena-Bild)

GEN. CLAY PANEIGIA GANDUS APIE PINIGŲ REFORMĄ

Londonas (Dena/Reuter). Dėl pasklidusių gandų, kad esą spausdinami nauji pinigai amerikiečių okupuotajai zonai Vokietijoje, gen. Clay Londone pareiškė: „Iš Jungtinių Amerikos Valstybių pusės nėra padaryta jokio nutarimo įvykdyti pinigų reformą mūsų zonoje arba mūsų ir kitoje kurioje zonoje kartu."

ŽYDAI RŪPINASI SAVO DP

Naujorkas (Dena/Reuter). Jewish Agency atstovai projektuoja pradėti pasitarimus dėl gavimo Amerikoje maždaug 135 milijonų dolerių paskolos, kad būtų galima finansuoti žydų DP emigraciją į Palestiną.

TAEBRISE ISIMTIES STOVIS

Teheranas (UP). Azerbeidžano provincijos sostinėje Taebrise yra įvestas išimties stovis. Esą vėl pastebimi siekimai Azerbeidžano provinciją atskirti nuo Irano.

Šios dienos numeryje:

JT VISUOTNIAM SUSIRINKIMUI PASIBAIGUS

*

ČEKOSLOVAKIJOS URANIJUS PLAUKIA Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ

*

VYDŪNO „KALĖJIMAS — LAISVĖJIMAS"

*

PASAKOS, MENAS IR ŽONGLERAVIMAS

*

KANADOS LIETUVIŲ NUOPELNAI DĖL TREMTINIŲ ĮSILEIDIMO Į KANADĄ

*

„J'AI DEUX AMOURS" !!!

*

Projektuojamas Amerikos valstybių generalinis štabas

Vašingtonas (Dena/Reuter). Š. m. rugsėjo mėn. Petropolyje (Brazilijoje) sudarytąją panamerikos apsigynimo sutartį prezidentas Trumanas patiekė Senatui prašydamas paskubom ratifikuoti. Pageidaujama, kad sutartis Kongrese būtų ratifikuota kaip galima greičiau, nes sausio mėnesį Bogota (Kolumbijoje) įvyksta panamerikos konferencija. Šioje konferencijoje būsią padaryti dar kai kurie papildymai, o taip pat būsiąs išrinktas Amerikos valstybių generalinis štabas.

SENATAS RATIFIKAVO AMERIKOS APSIGYNIMO SUTARTĮ

Vašingtonas (AP). Jungtinių Amerikos Valstybių Senatas 72 balsais prieš 1 balsą pirmadienį ratifikavo vakarų pusrutulio valstybių savitarpinės pagalbos ir apsigynimo susitarimą.

Vašingtonas (Dena/Reuter). JAV vyriausybė nusiuntė Kongresui įstatymo projektą dėl įvedimo mėsos, benzino ir kitų prekių racionavimo.

KOMUNISTŲ AGENTAI VERŽIASI Į JAV

Vašingtonas (Dena-INS). JAV užsienio reikalų ministerijos valdininkas pareiškė, kad komunistų agentai tiek plačiu mastu veržiasi į Jungtines Amerikos Valstybes, kad reikėjo imtis apsisaugojimo priemonių. Nelegaliu keliu komunistų agentai atvyksta lėktuvais iš Meksikos ir iš Kanados. To valdininko manymu, komunistai ir užsieniečiai, keisdami savo gyvenamąją vietą JAValstybėse, turėtų informuoti atitinkamas įstaigas.

SKUBIOJI PAGALBA JUA UŽTIKRINTA

Vašingtonas (AP). Vašingtono politiniuose sluoksniuose manoma, kad Europai skubiosios pagalbos programą Atstovų Rūmai priims didele balsų persvara. Nežiūrint Atstovų Rūmų užsienio politikos komisijoje padarytų apkarpymų, abiejų partijų atstovai pasisako už paskyrimą pilnos sumos, t. y. 597 mil. dol. Prancūzijai, Italijai ir Austrijai, o taip pat 60 mil. dol. Kinijai. Tuo pat metu, kai šis įstatymo projektas bus priimtas, prezidentas Trumanas patieks Kongresui gal trečiadienį arba ketvirtadienį keturių metų Europos šelpimo planą, kuris turėtų pradėti veikti nuo ateinančių metų kovo mėn. galo. Jis prašys Kongreso tam reikalui skirti 16—18 milijardų dolerių.

Pasitarimai vokiečių importo - eksporto reikalais

Londonas (Dena/Reuter). Antradienio posėdyje užsienio reikalų ministrai tarėsi dėl sudarymo vieno bendro visai Vokietijai eksporto—importo plano. Tuo reikalu buvo patiektas britų delegacijos pasiūlymas, kuriame be kita ko yra numatomas visokių tarpzoninių prekių pasikeitimo suvaržymų panaikinimas.

Molotovas pageidavo, kad visų Vokietijos išteklių suregistravimui būtų sudarytos vokiečių centrinės įstaigos. Bidault nesutiko su britų tekstu. Prancūzų pasiūlymas numato, kad tarpzoninių suvaržymų panaikinimo metu Saaro sritis turėtų būti išimta iš Kontrolinės Tarybos kompetencijos ir turėtų įsigalioti ūkinis ir finansinis Saaro krašto prijungimas prie Prancūzijos. Be to prancūzų pasiūlymas numato kai kurių suvaržymų Rheino ir Ruhro kraštams.

Molotovas dar pasiūlė priimti ir sovietų tekstą, kad jis kartu su britų tekstu būtų perduotas ekspertams naujai perredaguoti. Marshallis paprašė Molotovą paaiškinti, kaip reikia suprasti sovietų pasiūlymų skyrių — „Reparacijoms ir kitiems Vokietijos įsipareigojimams išpildyti procedūra". Jis paklausė, ar čia turima galvoje naują reparacijų planą. Bevinas, kuris pirmininkavo šiame posėdyje, pareiškė, kad sovietų pasiūlyme yra dvi sąlygos: sudarymas centrinės vokiečių vyriausybės ir sureguliavimas reparacijų klausimo. Tie punktai nesą Potsdamo susitarime nustatyti. Bevinas iškėlė klausimą, ar šiuos abu reikalavimus Molotovas stato sąlyga tolimesnėms deryboms, ir ar čia Potsdamo susitarimą esą galima imti diskusijų pagrindu. Molotovas atsakė, jog pagrindas yra tas, kad vokiečių įsipareigojimai turi ne vien tik popieryje likti. Tuo pagrindu reparacijoms mokėti turėtų būti sudarytas administracinis aparatas.

Marshallis pareiškė, kad savo reikalavimu sudaryti centrinę vokiečių vyriausybę ir susitartį dėl reparacijų prieš zonų ūkiškųjų sienų panaikinimą, sovietų vyriausybė blokuoja vokiečių ūkiškąją vienybę. Šis sovietų Sąjungos nusistatymas pažeidžiąs Potsdamo susitarimą. Tas susitarimas įpareigoja sąjungininkus atstatyti Vokietijos ūkiškąją vienybę, nestatant jokių sąlygų.

Bet sovietų delegacija atsisakė tarpzoninių prekių pasikeitimo suvaržymų panaikinimui pritarti, kol nesančios išpildytos abi anksčiau minėtos sąlygos.

JAV — BELGIJOS DRAUGINGUMAS

Briuselis (Dena). Belgijos princas regentas Charles yra prezidento Trumano pakviestas atvykti į JAV oficialaus vizito. Šį kvietimą Belgijos regentas priėmė.

NUTEISĖ UŽ ŠNIPINĖJIMĄ

Montrealis (Dena). RDX sprogstamosios medžiagos išradėją profesorių Raymondą Beyer Montrealio teismas pripažino kaltu už šnipinėjimą Sovietų Sąjungos naudai.

DIDELĖS BAUSMĖS STREIKŲ KURSTYTOJAMS

Atėnai (Dena/Reuter). Graikų parlamentas patvirtino vyriausybės patiektą rezoliuciją, pagal kurią dabartinio sukilimo metu streikai yra uždrausti. Streikų kurstytojai bus baudžiami didelėmis bausmėmis, neišskiriant nė mirties bausmės.

STASSENAS NELINKĘS PREKIAUTI SU SOVIETAIS

Vašingtonas (Dena). Respublikonų kandidatas į prezidentus Haroldas Stassenas per radijo pasakytoje kalboje reikalavo nutraukti bet kokių medžiagų tiekimą Sovietų Sąjungai, kurios gali būti panaudotos sovietų ginklavimosi pramonėje.

* Austrijos Kontrolinė Taryba priėmė valiūtos įstatymą, kuris įsigaliojo š. m. gruodžio 10 d. (Dena)

Vokiečių komunistų vadai vyks į Londoną

Berlynas (StN). Vokiečių socialistinės vienybės, SED, sušauktame vadinamame „liaudies kongrese" dalyvavo 1.100 astovų iš rytų zonos ir 400 atstovų iš vakarų zonų. Beveik išimtinai visi atstovai buvo komunistai.

Kongresas išrinko 17 asmenų delegaciją, kurią norima siųsti į Londono užsienio reikalų ministrų konferenciją. Delegacijos sudėtin įeina: SED vadai Pieck ir Grotewohl, vakarų zonų komunistų vadai Reimann ir Picker ir profesinių sąjungų bei jaunimo organizacijų atstovai, kurie yra SED įtakoje. Tiktai vienas atstovas, būtent Dr. Külz, yra ne komunistas, o amerikiečių zonos demokratinės liaudies partijos vadas. Bet jam partija tuojau atšaukė įgaliojimus.

RUMUNŲ NEMANDAGUMAS

Vašingtonas (AP). Patirta, kad Rumunijos policija darė kratas Jungtinių Amerikos Valstybių diplomatų butuose, o taip pat rausėse po jų automobilius.

Senatorius Williamas F. Knowlandas sakė iškelsiąs viską Senate, kaip Amerikos diplomatinis personalas ir kariškiai yra stumdomi, visiškai nebojant diplomatams taikomų elementarinių kurtuazijos dėsnių.

10 CARE PAKETŲ UŽ SURADIMĄ DINGUSIO LĖKTUVO

Frankfurtas (UP). Armija neoficialiai praneša, kad yra paskirta 10 Care paketų tam kas suteiks naudingų informacijų apie dingusį transporto lėktuvą C 47, kuris lapkričio m. 28 d. išskrido iš Piza miesto, Italijoje, į Frankfurtą.

Jungtinių Tautų rolė Palestinos padalinime

Palestinos padalinimo planui įvykdyti yra sudaryta penkių tautų komisija, kurią sudaro Bolivijos, Čekoslovakijos, Danijos, Panamos ir Filipinų atstovai. Komisiją talkininkauja JT sekretoriatas.

Komisija turi atlikti šiuos uždavinius.

1. Komisija susirenka šią savaitę Lake Successe, kad paruoštų atliktinų darbų preliminarinę studiją. Sekančio mėnesio pradžioje ji turi vykti į Palestiną.

2. Padalinimo plane apytikriai apibrėžtas abiejų valstybių sienas komisija galutinai turi nustatyti.

3. Komisija bendradarbiaus su žydų ir arabų grupėmis, kad paruoštų naujų valstybių vyriausybių struktūrą. Pradžioje numatoma „vyriausybių tarybos", kurios sušauks liaudies atstovus konstitucijai paruošti ir vykdys provizorinę kontrolę.

4. Rugiūčio mėn. 1 d., britams perdavus mandatą, komisija eis Šv. Žemės laikinosios vyriausybės pareigas.

5. Vėliausiai spalio mėn. 1 d. komisija formaliai perduos suverenitetą naujoms valstybėms. Padalinimas jau pasidaro realybė. NYT

ARABŲ LYGOS KOMUNIKATAS

Kairas (UP). Po pirmojo Arabų Lygos posėdžio buvo paskelbtas toks komunikatas: „Šiandien Arabų Lygos valstybių vadai ir įgaliotiniai pradeda pasitarimus dėl ėmimosi skubių priemonių, kurių reikalauja dabartinė padėtis."

* Italų vyriausybė sukvietė į Romą konferencijon 16-ką prie Marshallio plano prisidėjusių valstybių. Konferencija prasidės sausio 26 d. ir joje bus svarstomi darbo klausimai. (Dena)

Stipri Prancūzija gali užtikrinti Europos taiką

Londonas (Dena/INS). INS politinis korespondentas Kingsbury Smith skelbia, kad JAV užsienio reikalų ministro politinis patarėjas John Foster Dulles parsivežė iš Paryžiaus gen. de Gaulle pasiūlymą dėl sudarymo anglų-amerikiečių-prancūzų apsigynimo pakto. Tuo paktu Prancūzija turėtų būti apsaugota tiek nuo Vokietijos, tiek ir nuo Sovietų Sąjungos.

Gerai informuotuose sluoksniuose šie gen. de Gaulle pasiūlymai yra traktuojami, kaip kaina už paramą dėl Prancūzijos dalyvavimo Vokietijos vakarinių zonų susijungime. Pagal šį planą Prancūzija virstų Vakarų Europos apsigynimo branduoliu, nes numatoma, kad JAV turėtų apginkluoti prancūzų armiją ir aviaciją.

Trečiajame gen. de Gaulle plano punkte yra reikalaujama vakarų sąjungininkų kontrolės Ruhro krašte. Gen. de Gaulle pasiūlymui teikiama ypatingai daug reikšmės, nes visais atžvilgiais atrodo, jog ateinančių metų pradžioje jam atiteks valdžia Prancūzijoje. Korespondentas toliau praneša, kad gen. de Gaulle yra tos nuomonės, jog sujungus prancūzų zoną su anglų-amerikiečių zonomis įvyktų visiškas Vokietijos suskaldymas. Generolas yra susirūpinęs, kad artėja Vakarų valstybių ir Sovietų Sąjungos konflikto pavojus. Jo manymu, militariniai stipri ir anglų-amerikiečių remiama Prancūzija būtų geriausias Europos taikos laidas, nes tuo atveju Sovietų Sąjunga nerizikuotų stoti į karą.

Paryžius (Dena/Reuter). Nors gen. de Gaulle šiuo metu oficialiai dar neturi jokių valdžios funkcijų, bet jo pasimatymui su užsienio reikalų ministro Marshallio patarėju J. F. Dulles teikiama ypatingai didelės reikšmės ir skaitoma vienu svarbiausiu diplomatiniu įvykiu paskutiniųjų mėnesių būvyje. Pasikalbėjimas užtruko pusantros valandos ir buvo atžymėtas abiejų pusių draugiškumu ir susipratimu.

Įtakinguose Paryžiaus sluoksniuose šis įvykis vertinamas dar ir todėl, kad nuomonių skirtumai tarp Prancūzijos ir Vakarų valstybių Vokietijos klausimais visuomet yra buvę kliūtim bendros tų valstybių akcijos vakaruose. Bendrai reiškiama įsitikinimas, kad gen. de Gaulles įtaka Prancūzijoje yra tokia didelė, kad nei vienas užsienio reikalų ministeris negali daryti jokių žygių, kuriems būtų priešingas gen. de Gaulle.

J. F. DULLES GRĮŽO Į LONDONĄ

Londonas (Dena). JAV užsienio reikalų ministro ypatingas patarėjas J. F. Dulles jau grįžo į Londoną. Jis pareiškė, jog jo pasimatymas su gen. de Gaulle buvęs tik mandagumo gestas.

Sovietų žinių agentūra „Tass" skelbia, kad Dulles vedęs pasitarimus dėl prancūzų okupuotosios zonos prijungimo prie anglų-amerikiečių zonų.

GALI PABLOGĖTI PRANCŪZŲ-SOVIETŲ SANTYKIAI

Paryžius (Dena-Reuter). Apkaltinę prancūzų vyriausybę nedraugingumu sovietai nutraukė prekybinius pasitarimus. Tuojau po to prancūzų vyriausybė ištrėmė sovietų repatrijacinę komisiją. Sovietų vyriausybė taip pat ištrėmė prancūzų repatrijacinę komisiją.

JT visuotiniam susirinkimui pasibaigus

Neramumai Prancūzijoje bei Italijoje ir prasidėjusi Londono konferencija nustelbė susidomėjimą ką tik pasibaigusia JT visuotinio susirinkimo sesija. Tik prasidėję Palestinoje neramumai ją primena, nes jie yra tiesioginė visuotinio susirinkimo nutarimo padalinti Palestiną pasėka. Tačiau ir be šito nutarimo visuotinis susirinkimas padarė eilę sprendimų, kurie greitai vėl į JT organizaciją atkreips pasaulio akis. Svarbiausieji JT nutarimai buvo šie: 1. sudarymas taip vad. „mažojo susirinkimo" t. y. nuolatinės komisijos, kurią sudarys visų JT narių atstovai ir kurios pareiga nuolat budėti taikos sargyboje, 2. sudarymas Korėjos komisijos, kuri turės atstatyti tikrai nepriklausomą Korėją ir 3. sudarymas Balkanų komisijos, kuri turės budėti Graikijos nepriklausomybės sargyboje ir 4. jau minėtas nutarimas padalinti Palestiną. Kiekvienas iš tų 4 nutarimų savyje slepia pavojus visai organizacijai, tačiau iš kitos pusės, tų nutarimų sėkmingas įgyvendinimas gali iškelti JT autoritetą ir tuo pačiu sudaryti užuomazgą pasaulinei vyriausybei. Sovietų Sąjunga ir jos satelitai aiškiai ir kategoriškai pareiškė, kad jie pirmuosius 3 nutarimas neskaito teisėtais ir juos ignoruos. Iš kitos pusės, tie visi 3 pirmieji nutarimai padaryti įspūdinga beveik 40 balsų dauguma prieš balsuojant tik sovietiniam blokui.

Kiekvienos organizacijos pasisekimas ar nepasisekimas priklauso nuo jos narių pasiryžimo vykdyti jos nutarimus. JT nesudaro išimties. Jei dauguma jos narių, kurie balsavo už tuos nutarimus, juos pasiryš pildyti, jie ir bus išpildyti. Tačiau tas jų pasiryžimas priklauso nuo Jungtinių Amerikos Valstybių laikysenos, jei ji supasuos, įšti rps ir kitų pasiryžimas. JT visuotinio susirinkimo nutarimai davė JAV-bėms teisinį pagrindą rūpintis Balkanų ir Korėjos reikalais; dar daugiau, tie nutarimai įpareigojo JAV - bes rūpintis tais reikalais, kurių negalima išskirti iš visų Europos ir Azijos reikalų. Kartu su Marshallio planu JT nutarimai suriša JAV - bes su Europos ir Azijos likimu. Ir vienur ir kitur JAV interesai susiduria su Sovietų Sąjungos siekimais. Dėl to įtempimas tarp tų dviejų galiūnų negali sumažėti, bet dar daugiau didės. JT nutarimai moraliniai sustiprino JAV poziciją ir tuo pačiu ją įpareigoja nenusileisti. JT visuotinio susirinkimo nutarimai Sovietų Sąjungą įstūmė į izoliaciją ir jai nebeliko nieko kito kaip pradėti desperatiškas pastangas įsigalėti Prancūzijoje ir Italijoje, Vokietijoje ir Austrijoje bei sustiprinti savo pozicijas jau užimtuose kraštuose. Sovietų satelitai Bulgarija ir Jugoslavija, Vengrija ir Rumunija, Čekoslovakija ir Lenkija jau ir formaliai jungiami į vieną bloką. Jei Prancūzijai ir Italijai pasiseks sveikom išeiti iš dabartinių neramumų, jos savo politiką glaudžiai suderins su JAV - bėm, tačiau į tą tarpą sovietai stipriau pajungs Rytų Europą. Jei Balkanų komisija galės veikti ir Bulgarijos, Jugoslavijos bei Albanijos vyriausybių ignorojama, tai Korėjos komisija greitai susidūrusi su Sovietų pasipriešinimu praktiškai negalės veikti ir išpildyti JT nutarimo, tada JT nariai, kad ir „mažojo susirinkimo" pagelba turės dar kartą aptarti ką toliau daryti. Jų sprendimas priklausys nuo bendros padėties.

4-tas svarbus JT visuotinio susirinkimo nutarimas - padalinti Palestiną-savyje slepia nemaža pavojų. Tiek, kiek jis prisidės prie ramybės Artimuosiuose Rytuose ardymo, tiek jis kliudys viso pasaulio greitesniam pasveikimui ir lygiai tiek pat jis padės Sovietų Sąjungai mažiau justi savo izoliaciją. Todėl nestebėtina, kad Sovietų Sąjunga balsavo už padalinimą, nors dėl to simpatijos jai arabų tarpe sumažėjo iki minimumo. Šiuo metu sunku pasakyti kaip toliau vystysis padėtis Palestinoje. Arabų valstybės, paisant garsaus barškinimo kardais nėra tiek pajėgios, kad rimtai galėtų gresti būsimos žydų valstybės saugumui, tačiau iš kitos pusės, turint galvoje bendrą nerimą keliančią situaciją, visi čia būsimieji įvykiai negali būti nedavertinami. Ta proga tenka kiek sustoti ties labai įdomia D. Britanijos pozicija. Nors visos anksčiau Palestiną tyrinėjusios britų komisijos priėidavo išvados, kad tą kraštą reikia padalinti, tačiau dabar jos atstovas nuo balsavimo susilaikė ir pareiškė, kad D. Britanija nepriside prie JT nutarimo jėga įvykdymo. Ta jos laikysena iššaukė ne tik amerikiečių bei sovietų kritiką, bet sukelė nepasitenkinimo ir britų spaudos tarpe. Taip pav. „Manchester Guardian" reikalauja, kad ir britai prisidėtų prie to sprendimo įgyvendinimo. Tačiau iš kitos pusės, britų laikysenai negalima nepripažinti tam tikros logikos. D. Britanijos santykiai su arabais pagerėjo ir dėl to ji šiandien geriau negu kitados gali pasirūpinti šio krašto ramybe ir saugumu, o vėliau gal viską gydantis laikas padarys savo darbą.

Kaip ten bebūtų, JT visuotinio susirinkimo nutarimai nors ir neprisidėjo prie tarptautinės padėties nuraminimo, tačiau jų įvykdymui jos narių dauguma turės susitelkti, kas jiems padės ne tik juos įvykdyti, bet kartu padėti tvirtus pagrindus ir tolimesniam pasaulio tvarkymui. —

V. Meškauskas

Karo baimės problema

Užsienio reikalų ministrų konferencijos Londone reikšmė, be abejonės, yra didelė, todėl pasaulis, o ypatingai Europa, nekantriai laukia jos rezultatų. Deja, nors jau trečia savaitė kaip posėdžiaujama, bet pažangos nematyti, ir neatrodo, kad to galima būtų tikėtis. Tą gerai numatydami amerikiečių diplomatai jau dabar tariasi su Prancūzijos vyriausybe ir kitais prancūzų politikais, dėl tolimesnių žygių tuo atveju, jeigu Londono konferencija nepavyktų. Tuo reikalu dabar kaip tik lankosi Prancūzijoje John F. Dulles ypatingas Marshallio patarėjas bei vienas iš svarbiųjų JAV delegatų Londono konferencijoje.

Nei didinant, nei nemažinant Londono konferencijos reikšmės reikia pripažinti, kad ji nustatys tolimesnę tarptautinių santykių raidą jei ne eilei metų, tai tikriausiai bent netolimai ateičiai. Tą tvirtino ir „NYHT" E. E. 1947 m. gruodžio mėn. 5 d. vedamajame „Karo baimė". Pasakymas, kad pastaroji užsienio reikalų ministrų konferencija reiškia — taiką ar pasaulinį karą — sako laikraštis, yra perdėtas. Nuolatinės kalbos apie trečiąjį pasaulinį karą kilusios daugiau dėl sovietų politikos agresyvumo ir jų propagandos apie „ruošiamą prieš juos karą".

Toliau straipsnyje dėl karo pavojaus rašoma:

„Nėra atsakingo ar įtakingo amerikiečio, kuris turėtų bent mažiausią norą sukelti karą. Rusija, skaudžiai paliesta pasaulinio ginkluoto konflikto ir valdoma žmonių, kurie surado daugelį kitų būdų — be karo — savo galiai padidinti, neatrodo, kad ji rimtai svarstytų ginkluoto bandymo galimybes. Tas, kuris mano, kad dabar jau betarpiškas mūšis yra karinis, tas nesupranta dabartinio laiko charakterio."

Toliau laikraštis pripažįsta, kad dabartiniame pasaulyje nėra jėgos, kuri galėtų tuojau pritaikinti sankcijas prieš agresorių, taip kad agresoriui būtų labai rizikinga mėginti pradėti karą. Taip pat, sako laikraštis, vargu tokia padėtis gali būti ilgai pastovi. Bet ar tokia padėtis išsivystys į karą, tebėra už dabartinės konferencijos ir iki šiol mums žinomų faktų ribų.

Baigdamas laikraštis nurodo, kad Londonas nespręs klausimo — taika ar karas. Blogiausiu atveju, visgi karas dar tebėra tolimas pavojus. Londonas gi nuspręs, — ar politinė kova gali būti sušvelninta, ar ji bus tęsiama toliau, kuri savo ruožtu iškels ir karo problemą.

MV.

Pusryčiai pas Molotovą nesušvelnino priešingumo

Praėjusi penktadienį Marshallis pusryčiavo pas Molotovą, nežiūrint į tai, kad Molotovas ir nesutiko pas Marshallį užkandžiauti. Manoma, kad Marshallis pasakė rusams, jog JAV nelinkusios ilgiau konferuoti (Londone), jei nėra perspektyvų susitarti.

Keletai valandų praslinkus, kada ministeriai vėl susirinko į Lancaster rūmus, amerikiečiai ir rusai žvairavo prieš vieni kitus. Pasikalbėjimai per pusryčius, matyti, neturėjo įtakos į pasitarimų prie konferencijos stalo eigą. Marshallio elgsena buvo šalta ir rūpestingai apgalvota.

Didžiausias įtempimas buvo svarstant Vokietijos ir ūkiškos vienybės klausimą, kada Marshallis pasakė: „Man atrodo užteks kalbėti bendrais klausimais . . . Ar ministrų tarybos nariai yra pasiruošę sudaryti sąlygas, kuriose galima būtų sukurti politinę ir ūkišką vienybę?" Šiuose žodžiuose buvo jaučiama ir išvada: jei ne, važiuokime namo.

Iki savaitės pabaigos nebuvo gauta iš rusų jokio aiškaus atsakymo. Londone vyrauja nuotaikos, jog nesulaukus atsakymo per keletą dienų, Marshallis pradės pakuoti savo lagaminus kelionei Vašingtonam.

(N. Y. Times)

KNYGOMS IR ANTIKOMUN. LITERATŪRAI LEISTI FONDAS

Berlynas. JAV karinė vyriausybė gavo iš Vašingtono 4.000.000 dolerių popieriaus fondui — vokiečių mokykloms vadovėlių ir antikomunistinei literatūrai spausdinti.

80.000 dolerių būsią panaudota vadovėliams leisti, nes tai buvęs degantis reikalas. Kita dalis pinigų būsianti išleista, kad padidintų karinės vyriausybės kontroliuojamų leidinių ir antikomunistiškų lapelių tiražus.

Fondo sudarymas yra ilgų diskusijų tarp gen. L. Clay ir jo vyriausybės Vašingtone vaisius. Gen. Lucius Clay labai norėjo gauti daugiau popierio, bet Vašingtonas nors ir tam neprieštaravo, bet reikalavo didesnės kontrolės dėl jo sunaudojimo, negu praeityje.

Pranešama, kad gen. Clay atmetęs anksčiau 100.000 dol. pasiūlymą, kurie turėję būti įskaityti į okupacinės kariuomenės išlaikymo išlaidas, nes vokiečiams nederėtų mokėti už Amerikos propagandą. (N.Y.T.)

Čekoslovakijos uranijus plaukia į Sovietų Sąjungą

Ne paslaptis, kad Sovietų Sąjunga bent kokia kaina norį turėti atominę bombą. Spaudos pranešimu, po uranijaus kasyklų El Dorado šiaurės Kanadoje ir Kaitanga, Belgų Konge, Čekoslovakija seka trečioje vietoje. Apie tai kiek platesnių žinių suteikia „Nouvelles de France", vokiškosios laidos, 663 Nr., spec. bendradarbis Čekoslovakijoje p. Andre Lelauche.

Prie kelio einančio į Pragą, dar 14 km. atstu prieš mažą čekoslovakišką vasaros kurortą Joachimsthal, yra iškabą: „Joachimsthal — kurorto miestas, triukšmo nemėgsta."

Tačiau Joachimsthal yra visiškai skirtingas kurortas. Be abejo, čia yra šaltinis, kuris inkstų ir kepenų ligoje galįs padaryti stebuklų. Bet uranijus yra truputį vertingesnis visai Europai dalykas.

Kai tik į tą vietą atvykau, susidūriau su čekais, ir jie mane ypatingai nesaugojo. Nors elgiausi įtartinai, tačiau sekamas nebuvau. Maždaug kas 20 arba 30 metrų mačiau čekoslovakų kareivius, kurie su ginklais ant peties stovėjo sargyboje. Uranijus gaunamas iš juodos, sunkios rūdos, kuri išsprogdinama dinamitu.

Čia, Joachimsthal'yje rūda nėra valoma. Ji ne taip išrodo, kaip aš iki šiol galvojau. Ji yra labai sunkaus svorio, (6½ kart sunkesnė už šviną) ir kelias dienas džiovinama. Smalsuoliai gali paklaust, kur ji (rūda) transportuojama?

Aš pats bandžiau keletą atsakingų asmenų, pav. inžinierių, paklausti, ką jie veiks su ta rūda Čekoslovakijoj, iš kurios uranijus išgaunamas. Kiekvienu atveju gavau atsakymą. „Mes nieko nežinome. Pasiteiraukite informacijos ministerijoje Pragoje."

Žinias turi užsienio reikalų ministras Jonas Masarykas, kuris daugelį kartų dementavo, kad toji rūda yra skirta Sovietų Sąjungai. Tačiau žmogus visada daugiau nujautimo turi, negu tuščiuose formališkuose dementi rašoma.

Čia turiu pastebėti, jeigu noriu pasakyti objektyviai, ką aš mačiau. Tai, kad brangias kasyklas nesaugojo jokie sovietų daliniai . . . Kiekvieną dieną eina paskalos: „Šiandieną atvyks iš Maskvos dešimts sovietų technikų".

Galiu tvirtinti, kad rūda kiekvieną dieną „nežinoma" kryptimi transportuojama. Tačiau yra tikra, kad traukiniai siunčiami į rytus.

Joachimsthal savo uranijaus ištekliais buožinomas prieš karą. Jau 1939 m. čia buvo gaunama uranijaus. Pav., okupacijos metu buvo atsiųstas prof. Burberger, uranijaus specialistas.

Vokiečiai traukdamiesi iš Čekoslovakijos, kasyklas susprogdino. Rusai siuntė daug specialistų-inžinierių ir šiaip žinovų iš Maskvos akademijos. Jie spyrė, kad Čekoslovakijos valdžia kasyklų atstatymą paimtų savo sąskaiton, tačiau aš manau, kad netoli teisybės bus, jei šiandieną Atomgradas svarbiausiai iš Joachimsthal yra aprūpinamas.

Sovietų atominė bomba bus greit paruošta, — baigia laikraštis.

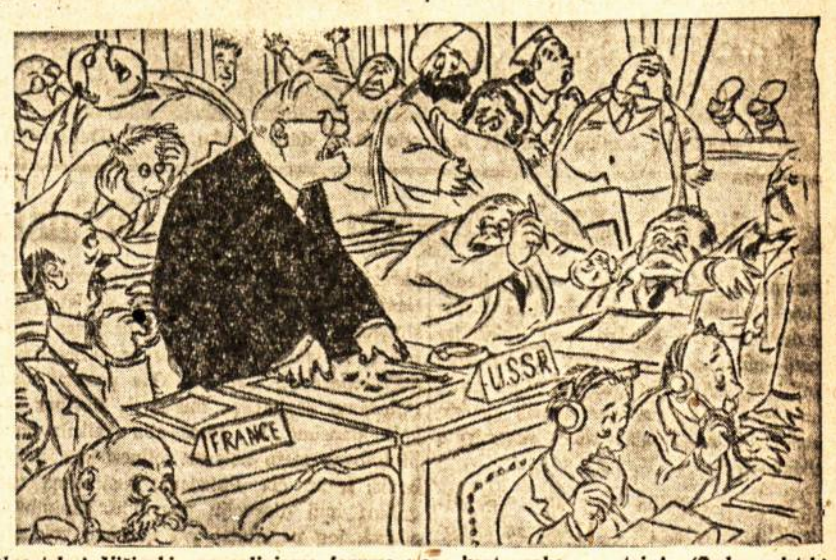

Nuostabu! Višinskis pasauliniame forume nors kartą sako — taip! (Žydų valstybės sudarymo klausimu) (Dena-Bild)

16

ERLĖ STANLEYS GARDNERIS

STAUGIAS ŠUO

IŠVERTĖ T. V.

— Okej, kada pasimatysim?

— Nežinau. Turiu keletą formalumų atlikti. Praeis šiek tiek laiko, kol galėsi mane pamatyti. Tačiau atšauk seklius ir niekur jų neišleisk. Jei gali užrakink juos įstaigoj. Neleisk niekam su jais kalbėtis, kol neatvyksiu. Supranti?

— Okej. Pasakyk gi koks reikalas.

— Sužinosi vėliau. Tik drūtai suimk tuos vyrus.

— Perris Meisonas pakabino ragelį ir paskambino policijos štabui. Atsiliepė tingus vyriškas balsas.

— Policijos štabas? — paklausė Meisonas.

— Taip.

— Puiku, tikslai priimk šį pranešimą.

— Čia Perris Meisonas, advokatas. Kalbu iš Klintono Folio namų, Milpaso Plentas 4889. Tūrėjau vizitą pas Mr. Folį šįvakar, pusę devynių. Atvykęs radau duris praviras. Pakartotinai skambinau, niekas neatsakė. Įėjau į koridorių, iš ten į biblioteką ir radau Klintoną Folį negyvą. Nušautas dviem automatinio pistoleto šūviais iš arti.

Pasigirdo staiga susidomėjęs balsas.

— Koks numeris: 4889 Milpaso Plentas?

— Taip.

— Kaip vadinatės?

— Perris Meisonas.

— Perris Meisonas, advokatas?

— Kas dar su jumis?

— Nieko.

— Kas dar yra namuose?

— Kiek žinau nieko daugiau.

— Gerai pasilikit ten. Nieko nelieskit. Nieko neleiskit į vidų. Jei dar kas būtų namuose, tegu pasilieka. Tuoj pat pasiunčiame žmogudystėms tirti komisiją.

Perris Meisonas pakabino ragelį, išsitraukė cigaretę, pagalvojo, vėl įsikišo dėžutę į kišenę ir sugrįžo į biblioteką. Paskubomis apieškojo ir pravėrė duris bibliotekos gale. Jos vedė į miegamąjį. Šviesa degė, ant lovos buvo padėta vakarinių drabužių eilutė. Per miegamąjį Meisonas nuėjo į vonios kambarį. Ant lentynėlės, virš kriauklės, buvo skustuvas, skutimosi kremas ir putotas šepetukas. Skustuvas buvo naudotas.

Prie vandens krano, einančio iš vandens rezervuaro, kabėjo šuns grandinė, o šalia grandinės stovėjo dubuo vandens. Kitoje pusėje buvo kitas tuščias dubuo. Peris Meisonas atsiklaupė ir pasižiūrėjo į tuščią dubenį. Jo dugnas buvo taukuotas, o pakraščiuose matėsi šuns maisto liekanos.

Palaidas grandinės galas baigėsi spiruokline įkaba. Norint paleisti pririštą šunį pakako tik paspausti spyruoklę ir praskėsti dantukus.

Meisonas sugrįžo į biblioteką. Nekreipdamas dėmesio į lavoną jis priėjo prie šuns. Ant jo kaklo buvo nublukęs dirželis su sidabrine lentele. Ant lentelės matėsi išgraviruoti žodžiai: „Princas. Klintono Folio nuosavybė. 4889 Milpaso Plentas." Dirželyje buvo taip pat žiedas, kur galima buvo įjungti grandinės įkabą.

Meisonas, atsargiai apžiūrėdamas kambarį, stengėsi nieko nepaliesti. Jis grįžo į miegamąjį, iš ten į vonios kambarį ir dar kartą viską apžiūrėjo.

Po vandens rezervuaru pamatė rankšluostį. Pakėlęs pastebėjo, kad jis dar tebėra drėgnas. Prikišęs prie nosies užuodė skutimosi kremo kvapą.

Padėjęs rankšluostį į seną vietą, jis išgirdo tolimus sirenos garsus ir pavargusios policijos mašinos burzgimą.

Perris Meisonas per biblioteką išėjo į koridorių. Jis vos-ne-vos įstengė išlįsti pro duris, nepastūmęs toliau šuns.

Koridorium priėjo prie frontinių durų ir susitiko su atvykusiais valdininkais.

IX. Skyrius

Aštri, fosforinė šviesa negailestingai krito ant Perrio Meisono veido. Meisono dešinėje, prie mažo staliuko, sėdėjo reporteris, kuris stenografavo kiekvieną jo žodį.

Iš užpakalio spoksojo į jį detektyvas seržantas Holkombas. Jo akyse matėsi įtūžimas ir pyktis. Kiti trys grupės vyrai sėdėjo už fosforinės šviesos rato.

— Kam tas visas teatras? — paklausė Perris Meisonas.

— Koks teatras? — pyktelėjo seržantas Holkombas.

— Tos šviesos ir visa kita. Manęs tai neveikia.

Seržantas Holkombas giliai atsikvėpė.

— Meisonai, — tarė jis, kažką jūs norite nuslėpti. Mes tai norim žinoti. Žmogžudystė įvykdyta, o jūs rastas beslankiojant apie tą vietą.

— Tad manot, kad aš jį nušoviau, ar ne? — dėstė Meisonas.

— Nežinia ką mes turime manyti, — piktai atkirto Holkombas. Mums težinoma, kad jūs atstovaujate klijentą, kuris aiškiai serga žmogžudystės manija. Mes taip pat žinome, kad jūs esat visai kitos nuomonės apie Klintoną Folį. Nežinia, ką jūs čia darėt. Nežinia, taip pat kaip jūs čia pakliuvot. Nežina, ką-norite nuslėpti, bet aišku kaip dieną, kad jūs kažką slepiate.

— Gal būt, noriu pats save nuslėpti, — pastebėjo Perris Meisonas.

— Pradedu taip galvoti patvirtino Holkombas.

— Tai, kaip tik parodo, koks tamsta geras detektyvas, — pašiepė Perris Meisonas, — jei nors truputį pagalvotumėt, suprastumėt, kad Klintonas Folis turėjo būti ypatingai atsargus su manim tiek žodžiuose tiek veiksmuose. Juk aš atstovauju jo priešininko reikalus. Jo elgsena turėtų būti nepaprastai formali. Argi aš esu toks jo draugas, kurį jis priimtų su chalatu ir pusiau apskustu veidu.

— Kas tai padarė, turėjo įsiveržti į namus, — pradėjo dėstyti seržantas Holkombas. Šuo pirmiausia tai išgirdo. Be abejo, šuns geresnės ausys už šeimininko. Šeimininkas paleido šūnį, o jūs besigindamas buvote priverstas jį nušauti. Klintonas Folis, išgirdęs šūvius, atbėgo pažiūrėti kas atsitiko, o jūs pavaišinote jį tuo pačiu.

— Tamsta tuo pasitenkini? — paklausė Perris Meisonas.

— Manau, kad taip galėjo būti.

— Tad kodėl manęs neareštuojate?

— Prisiekiu, kad tai padarysim, jei viską nuodugniai neišaiškinsit.

Dar niekados savo gyvenime neturėjau reikalo su tokiuo nerūpestingu žmogumi. Sakot, kad pusę devynių turėjot pasimatymą su Foliu. Kodėl visai nesistengiate to įrodyti?

— Kuo galėčiau įrodyti?

— Ar kas nors girdėjo apie tą pasimatymą?

— Negaliu prisiminti. Susitardamas aš visai į tai nekreipiau dėmesio. Tai įvyko atsitiktinai.

— Kaip su taksi, kuriuo čia atvažiavote?

— Sakau, kad tai buvo paprastas taksi. Kokio tipo, neprisimenu.

— Neturit taksi sąskaitos?

— Aišku, ne. Argi aš saugosiu taksometro sąskaitas.

— Kur padėjot? Ant šaligatvio numetėt?

— Nežinau ar iš viso būsiu ją gavęs.

— Nejaugi nežinot, kokios rūšies automobiliu atvažiavot? Geltonu, dryžuotu, raudonu?

— Po velnių! Sakau, kad neprisimenu tų visų smulkmenų. Nemaniau, kad dėl to viso būsiu tardomas. Galiu tik tiek pasakyti, kad būdamas detektyvas jūs be reikalo keliate tą skandalą. Iš viso jūsų pasakojimo, matyt, kad jūs visai nežinot, kaip tai atsitiko.

— Ach, — tarė geliančiu tonu seržantas Holkombas, — vadinas, jūs žinote kaip tai įvyko, ar ne?

— Labai gerai, — sarkastiškai tarė seržantas Helkombas, — malonėkit pasakyt, kaip tai atsitiko, būkit toks geras.

— Pirmiausia, — pradėjo Perrys Meisonas, žmogžudžiui įeinant į namus, šuo buvo pririštas. Klintonas Folis išėjo ir pamatė atvykusį asmenį, su kuriuo keletą minučių kalbėjosi. Po to jis sugrįžo atgal ir paleido šunį, kuris tuoj pat buvo nušautas. Tas pats atsitiko ir su Klintonu Foliu.

— Kodėl jūs taip manot? — paklausė seržantas Helkombas. — Jūs, atrodo, esate visai tvirtai tuo įsitikinęs.

— Ar pastebėjot rankšluostį nusviestą beveik po pat vandens rezervuaru? — paklausė Perrys Meisonas su aštriu sarkazmu.

Seržantas Holkombas į valandėlę svyravo, po to tarė: — Kas iš to?

— Ant rankšluoščio buvo skutimosi kremo.

— Taip, na bet kas iš to?

(Bus daugiau)

KULTŪRA LITERATŪRA MENAS

Vydūno „Kalėjimas - Laisvėjimas“

Ne per seniai Lietuvos Skautų Sąjungos Brolijos Vadija Detmolde Lietuvių Tautinio Sąjūdžio lėšomis išleido Dr. Vydūno atsiminimų knygą „Kalėjimas — Laisvėjimas“, kur 72 puslapiuose vaizdžiai ir atvirai aprašytas mūsų garbaus rašytojo buvimas nacių kalėjime ir išsilaisvinimas iš jo. Be to, ne vienoj vietoj autorius pradengia ilgo savo gyvenimo uždangą ir leidžia pažvelgti į intymiausią savo sielos gyvenimą.

Stovėdamas Prūsų lietuvių sargyboj, savo lietuvių kalba rašytuose raštuose žadindamas aplamai lietuvių sąmoningumą ir rūpindamasis jų dvasine kultūra, Vydūnas naciams, aišku, negalėjo patikti ir jie dar seniai buvo jį ėmę persekioti ir net barbariškais fiziniais veiksmais prieš jį pasireikšti. Septynių dešimtųjų metų išvakarėse, 1938 m. kovo 11 d., Dr. Vydūnas buvo paimtas netgi į kalėjimą ir išlaikytas ten iki tų metų gegužės 9 d. Galima numanyti, ką fiziškai ir dvasiškai turėjo išgyventi šis aukštos kultūros ir subtilios sielos žmogus, patekęs į nusikaltusiųjų tarpą. „Vieni žvelgė į mane“, rašo jis, „lyg su tikru nusistebėjimu, kiti su smalsumu. Bet patys piktadariai šaipėsi lyg su pasitenkinimu, kad ir tokiam reikėję pakliūti į jų būrį“ (p. 11). Tačiau ir kalėjime būdamas, Vydūnas jau vien savo gyvenimo būdu veikė teigiamai kitus, juos domino. „O pagaliau man vieno-kito buvo pasakota, kad aš visiems visą laiką buvęs tikras įdomumas. Stebino juos, kad aš nevalgąs mėsos, o dar taip nesuprantamai maža. Pasistengdavo tūli pamatyti, kas man atnešama. O tada jiems ir dar keista buvo, kad 70 metų žmogus taip guviai juda ir taip lengvai laiptais lipa. Klausdavo kartais praeidami, kaip aš be mėsos galįs turėti dar tiek jėgų“. (p. 11) Kalėjime būdamas, Dr. Vydūnas dar tik buvo tardomas (lyg jame kaltės ieškotų, jos nėsant) ir buvo paleistas bylą nutraukus. Aišku, labiausiai jį norėta kaltinti lietuviškuoju veikimu, tačiau patys kaltintojai, tą veikimą spėję didžiumoj anksčiau užgniaužti, nebebuvo nuoseklūs ir pamatė savo kaltinimo beprasmiškumą.

Kad ir uždarytas būdamas, Dr. Vydūnas dar išteko laiko gilintis į rimtus mokslo veikalus, ypač iš filosofijos srities, kurių ne vieną net po kelis kartus studijavo. Atsimenant, kiek valandų per dieną pareikalaudavo tardymas ir kaip jis sukrėsdavo, reikia stebėtis mūsų garbaus rašytojo tuo nepaprastu darbštumu, kurs jį lydėjo ir visą gyvenimą. O be to dar jam pakako laiko ir giliems apmąstymams, ypač apie savo gyvenimo nueitąjį kelią. „Žvilgterėjimai į Amžiaus Kelią“ mums atskleidžia ne vieną būdingą reiškinį Vydūno gyvenime. Apie santykius su gyvybės pasauliu jis rašo: „Opėjus mano jaustumui, man vis sunkiau pasidarė ką nors naikinti. Jau vaikas būdamas nenorėjau skinti žolelės be tikslo, o maniau ūgdyti, kas gyva. Savo nuotaikos gyvenime pasidariau kaip koks gyvis, kurs būtų netekęs odos ir visas būtų virpanti žaizda“ (p. 64).

Daug dėmesio kreipdamas į savo sielos kultūros ir į dvasios galių ugdymą, Vydūnas savyje išugdė tą šeštąją intuityvinę jusnį, kuria tik nedaugelis žmonių pasižymi. Štai kodėl jis artimai bendravo su E. Hartmannu, pasąmonės reikšmės filosofijoj pagrindėju, tik trumpai tai teprimindamas: „Vidinis dvasinis budrumas buvo nuolat šviesėjąs regėjimas. Pastebėję tai mokslininkai ir sakydavo, kad aš išvystąs tūlų veiksmų arba vyksmų santykius, kurie paprastai laikomi nesamais arba nors esą labai slapti, ir tik sunkiai galvojimu tesuprantami“. (p. 65). Būtų buvę taip pat pageidautina kiek daugiau sužinoti ir apie Dr. Vydūno santykius su Herm. Sudermannu savo raštuose ir lietuvius vaizdavusiu.

Šis Vydūno atsiminimų iš karčiųjų laikų vainikas užbaigiamas „Pitagoro patarimais“, kurio žodžiai „Tegul, nuvargus tau, miegas akių niekuomet neužmerkia, kol neapmąstęs kartotinai, ką tu tą dieną nuveikęs“ sutapo su mūsų laikų dvasinės kultūros reikalavimais tų institucijų, kurių nariu jaučiasi esąs ir Vydūnas, sakydamas: „Mat, man lemta būt vienuoliu, kurs turi ko mažiau laiko aukoti kūno reikalams“. (p. 57).

Šis Vydūno veikalėlis tremtyj bus geriausias pavyzdys ypač mūsų jaunimui, kaip vykdyti dvasios tvirtybę net ir sunkiausiose gyvenimo valandose.

A. Š.

Iš negrų poezijos

Jean Toomer

O išliek, išliek dainon išeivę sielą,
Išliek į dulkantį nakties žėrėjimą,
Į padūmavusių pušų aksomo vėją,
Ir duok ją slėniui nuskambėt plačiai,
Ir duok ją slėniui nuskambėt plačiai.

O žeme, rausvos dirvos ir saldusis gumos vaisiau,
Nuskurdę pievos ir pušynai gūdūs,
Dabar, kai blėstančios epochos saulė leisis,
Aš pas tave laiku grįžau, tavasai kūdikis,
Laiku aš pas tave grįžau, tavasai kūdikis.

Išvertė A. Landsbergis.

Langston Hughes

NEGRAS BYLOJA APIE UPES

Daug upių pažinojau:
Upių žilų, kaip pasaulis ir senesnių už kraujo tekmę gyslose.
Siela manoji ėmė tyvuliuot giliai,
kaip upės.

Aš maudžiausi Eufrate, kai aušros buvo jaunos.
Aš surenčiau trobelę prie Kongo, ir jis liūliavo mano snaudulį.
Aš Nylo vandenim žvelgiau ir viršum jo iškėliau piramydes.

Aš girdėjau, kaip dainavo Mississipi, kai Abe Lincoln leidos į New-Orleans ir aš mačiau jos dumblinas krūtis saulėlydį sužvilgant auksu.
Daug upių pažinojau:
Senų, apsiniaukusių upių.
Siela manoji ėmė tyvuliuot giliai,
kaip upės.

Lietuvių menas vokiečių periodikoje

Lietuvių meno pasireiškimai tremtyje nelieka nepastebėti ir vokiečių spaudoje. Ji, atrodo, nevengia dėti informacijų ne tik apie svarbesnius mūsų meno pasireiškimus tremtyje, bet ir bendrai apie lietuvių kultūrą. Žinoma, jei tokių informacijų vokiečių periodiniai leidiniai gauna.

Vokiečių moderniajam menui skiriamas žurnalas „Das Kunstwerk” savo specialiame numeryje, kuris pasirodė Baden-Badene įvykusios vokiečių dabarties meno parodos proga, paskelbė Aleksio Rannito ilgoką straipsnį apie M. K. Čiurlionį. Rašinys pailiustruotas trimis Čiurlionio kūrinių reprodukcijomis. Rannitas, analizuodamas mūsų didžiojo dailininko kūrybą, trumpais bruožais supažindina vokiečių skaitytojus ir su jo gyvenimu. Trumpame rašinyje apžvelgti Čiurlionio kūrybą, žinoma, sunku, bet Rannito straipsnis parašytas su tokiu atsidėjimu ir dalyko supratimu, kad, jį perskaičius, skaitytojui pasilieka gan apytikris Čiurlionio kūrybos ir gyvenimo vaizdas. Tokie rašiniai be abejo, atskleidžia svetimtaučiui skaitytojui kai kuriuos mūsų kultūros aspektus.

Kitame to paties žurnalo numeryje (7 sąsiuvinis) buvo įdėta Rannito išsami recenzija apie savo laiku Freiburge įvykusią A. Galdiko ir V. K. Jonyno darbų parodą. Rannitas savo recenzijoje kalba ne tik apie pačią parodą, bet ir bendrais bruožais supažindina vokiečių skaitančią visuomenę su abiejų dailininkų kūryba.

Aleksis Rannitas rašo apie lietuvių meną su dalyko supratimu bei įsigilinimu. Jo vokiečių spaudoje pasirodą rašiniai nėra eilinė informacija, bet rimtas lietuvių menininkų pristatymas vokiečių visuomenei. Linkėtina, kad Rannitas, užmezgęs ryšius su vokiečių periodika, jų nenutrauktų ir svarbesnėmis mūsų kultūrinio gyvenimo progomis, toliau informuotų vokiečių skaitančią visuomenę.

A. V.

IR VANDENYNE LIETUVIAI ISLEIDO LAIKRASTĮ

Liet. Bibliografijos Tarnyba Memmingene gavo iš nukeliavusių pr. mėn. 6—14 d. į Kanadą lietuvių grupės įgaliotinių garlaivyje „General M. B. Stewart” rotatorium spausdintą leidinėlį „On The Oceans Waves” (Ant okeano bangų) 7 kalboms. Iš 858 keleivių lietuvių buvo 107, latvių — 80, estų — 63 kiti — ukrainiečiai, lenkai, hebrajai, jugoslavai, rusai, čekai ir vengrai. Kanadon nuvykę tautiečiai paskelbė ir laikinąjį savo adresą per IRO įgaliotinį. Rašyti reikia taip: Mr. James Colley,

c/o (išvykusio vardas ir pavardė)
100 Sparks Street, Otawa (Canada).

Lietuviškuose puslapiuose — B. Brazdžionio, B. Rukšos ir K. Bradūno eilėraščiai, grupės įgaliotinių kreipimasis į lietuvių visuomenę. Leidinio viršelis ir tekstas papuošti Ant. Šalkausko piešiniais. A. Rs.

Mažųjų širdžių didysis laureates

Vienoje stovykloje jau kelintas mėnuo maži stovyklos gyventojai — pipirai, 2—6 metų amžiaus, choru ir solo dainuoja kažin kokius keturposmius eilėraščius. Jauni ir nevaldomi balseliai veržte veržiasi per plonas barakų sienas į gyvenamas patalpas. Labai dažnai, nekantresnė poniutė (aišku — vieniša) iškišusi galvą iš kambario, raudonomis, it kraujas, lūpomis atsiliepia.

— Vaikai...! marš nuo durų!

Maži pipirai, it šuns pabaidyti viščiukai, tekini pasileidžia prie kitų durų ir toliau sau traukia kokį nors vieną iš daugel mėgiamų posmų:

Eglutė Nemuno pakrantėj.
Žaliavo žiemą vasarėlę,
o kai ateis Kalėdų šventė,
gražiai papuošim ją kaip gėlę.

* * *

Žiūrėk, kitame barako kambary, tūlas viengungis Algis kraunasi čemodanus, ado kojines. Ryt išvyksta Kanadon. Sugrubę pirštai negali įverti siūlo. O čia pat už durų, lyg tyčia, kokie penki pipirai telefonuoja:

Telefonas suskambėjo:
šaukia Algį į Bombėjų.
— Ačiū, — sako jis, — kaimyne,
pirma grįšiu į tėvynę.

* * *

Gal būt, visiškai be reikalo vieniša poniutė ar panašūs Algiai, pyksta ant tų padykusių vaikučių. Taip! Bene čia visų didžiausias kaltininkas bus „Mažosios Abėcėlės“ autorius p. Vytė Nemunėlis. Taip! Jis ir tik jis yra kaltas, kad per tuos keturposmius, daugelis mūsų stovyklos gyventojų ruošdamies savo raumenis atiduoti bambukų ar aukso kasyklų savininkams, neranda ramybės.

Visiškai nemanau čia rašyti recenzijos, kritikos gerb. „Mažosios Abėcėlės“ autoriui. Nei Tai jau atliko kai kurie literatūros žinovai. Antra. Prisipažinsiu, kad tam nesu pajėgus.

Tačiau, man rūpi kitkas. Aš noriu balsiai pagalvoti ir pasakyti, kad šiandieną, tame emigracinės karštligės haose, yra kai kas, kam nerūpi jokios plantacijos, affidevitai, darbo vergijos sutartys, IRO planavimai, planai ir kitkas. Tai mūsų mažieji. Aišku, šiandieną dar tie maži pipirai, galimas dalykas, nepilnai supranta tų ketruposmių minties. Gal? Kas čia nuostabaus.

Juk ir a. a. Unros bei dabartinės IRO kai kurie laikrodininkai, smulkiųjų krautuvėlių savininkai, pasipuošę skambiu „officer“ paaukštinimu, daugel kart vertino mūsų rėdomą, prakaitu ir džiova, sukurtą meną, tačiau patys ne ką daugiau nusivokdami už mano paminėtus mažuosius — vaikų darželio auklėtinius. O visgi mes šokome arba prieš norą buvome šokdinami.

Jeigu tų kategorijų „officer“ kartais mus stebėdavo tik iš mandagumo, tai mano mažieji „Mažosios Abėcėlės“ turinį išlieja su tikra kūdikystės energija ir meile.

Faktas: — Vytė Nemunėlis su savo „Mažąja Abėcėle“, mažųjų lūpose ir širdyse įsikūnijo Didžiuoju Laureatu.

Ir man noris drauge su tais pipirais padeklamuoti:

Choras mūsų himną gieda,
o mes klausom jo rimtai,
o man ašaros net rieda:
daug Sibiran trems už tai.

Al. Kėdainis.

PASISAKYMAS

Mūsų pasisakymas moderninio meno klausimu sąryšyje su Prof. J. Balio „Mūsų Kelyje” atspausdintomis moderninio meno kritikomis

Kalbėtį apie meną visais laikais ir visiems buvo leista. Bet didžiuotis nenusimanymu ir ieškoti įvairių argumentų, kurie nenusimanymą šių dienų mene remtų, laikyti tai sau už garbę ir rašyti apie tai spaudoje, mes randame, nėra kultūrininko uždavinys.

Žinome, kad sunku visame gerai nusimanyti. Tačiau reikia pradėti savus reikalus skirti nuo svetimųjų, pastariesiems rodyti daugiau respekto ir specialius klausimus palikti spręsti specialistams.

Pagaliau daugiau susipažinus su meno problemomis ir pačia kūryba, pamatysite, kad „velnias ne toks baisus kaip pamalevotas”. Sekmės šiame naujame kelyje visiems geros valios žmonėms žemėje.

Pasirašė: V. K. Jonynas, V. Kasiulis, A. Marčiulionis, A. Valeška, T. Valius, V. Vizgarda, T. Zikaras.

Kultūrinė kronika

Žymioji Greta Garbo tariasi su didžiausiuoju ir garsiausiu Hollywood'o filmų gamybos šefu O. Zelznich'u dėl savo naujojo filmo.

*

Naujasis Marlene Dietrich filmas „Golden Eearrings” turįs Amerikoje milžinišką pasisekimą. Kritikų nuomone, žymioji aktorė yra tiek pat žavinga, kaip ir prieš dešimt metų suktam „Shanghai - Express” filme.

*

1947 metų Nobelio medicinos premija pripažinta abiems amerikiečių mokslininkams, Vašingtono u-to profesoriams Carl F. Cori ir Gerti Cori, taip pat Buenos-Aires Biologinių Tyrimų Instituto Vedėjui Dr. B. A. Houssay, tarp kurių minėtoji premija ir paskirstyta. Mokslininkai Cori (vyras ir žmona) yra čekų kilmės.

*

Theodor Plivier pagarsėjęs romanas „Stalingradas”, kurio vokiečių kalba yra išėję du leidimai (gana aukštu tiražu), kitais metais manomas išleisti Amerikoje anglų kalba.

*

Pagal pagarsėjusį Viktor Hugo romaną „Les Miserables” (Vargingieji) prancūzai pastatė filmą, kuriame žym. vaidmenį vaidina Harry Baur. Šiuo metu šis filmas baigiamas Tenningerio studijoje sinchronizuoti vokiečių kalba.

(Perkelta į 4 pusl.)

PASAKOS, MENAS IR ŽONGLERAVIMAS*)

Gerai padarė p. Alf. Dargis, pagaliau atsakydamas į mano jam viešai iškeltą klausimą: kaip atsirado Baldauskui priskirtas tekstas jo paveikslų knygai „Lietuviški vestuvių papročiai” (ž. „Mintis” Nr. 132). Iš šio pasisakymo matyti, kad tie tekstai nėra paimti iš kurio nors spausdinto Baldausko darbo ir nėra specialiai parašyti šiai knygai, bet remiasi p. Dargio atmintimi, ką jis kažkokiame rankraštyje kada tai skaitęs. Pasitikėti ar ne p. Dargio atmintimi, yra skonio dalykas. Žinoma, čia galutinis žodis priderėtų pačiam p. Baldauskui.

Visai pro šalį prašovė p. Dargis savo tvirtinimu, kad „pasaka apie mogą karalių... yra ne liaudies, bet Anderseno pasaka, kuri yra visam pasauly žinoma”, na, ir man tatai reikėtų žinoti. Aš žinau, kad Anderseno pasakų pirma knyga išėjo 1853 m. tad per taip trumpą laiką ši pasaka, jei ji būtų Andersono iš nieko sukurta, negalėjusi pasidaryti žinoma „visam pasauly”. Paslaptį atskleidžia pats Andersenas, sakydamas: „Aš, panašiai, kaip Musaeus (vokiečių rašytojas), atpasakojau senas pasakas, kurias esu girdėjęs vaikas būdamas”. Biografai rašo, kad viena sena moteris, kuri mažąjį Anderseną labai mėgo, sekdavo jam pasakas jo gimtinėje Ostede, kuri tada buvusi kultūrinės pažangos atžvilgiu visu šimtmečiu atsilikusi nuo kitų Danijos vietų. Žodžiu, Andersenas labai dažnai liaudies pasakas perteikė literatūriniame pavidale arba, kaip mes esame įpratę sakyti, „sustilizuotas”. Aš negin čiju p. Dargiui teisės rašyti pasakų klausimais, bet jei rašoma dalyko neištyrus — tada pardon.

Iš esmės kalbant, negalima visus vad. „modernistus” sumesti į vieną katilą, dar daugiau — kiekvieną kūrinį reikia vertinti kaipo tokį atskirai. Sakysim, T. Valiaus iliustracijos H. Nagio knygai „Lapkričio Naktys” man patinka. Gal ir Dargis yra ką gero sukūręs, tik man neteko matyti, nors parodas mielai aplankau, arba gal ateity sukurs vertingų dalykų, tačiau jo lietuviškų vestuvių iliustracijos yra, mano nuomone, visai nevykęs kūrinys, — štai ir viskas. Toli gražu ne visi ir iš dailininkų tarpo p. Dargio knygą laiko meno stebuklu. Štai vienas įžymus mūsų dailininkas, gana pakantus ir modernistų atžvilgiu, man ir kitiems keliskart išsireiškė, kad ši p. Dargio knyga menišku požiūriu esąs skandalingas dalykas, ją galį žavėtis tik neišmanėliai, tai esąs nevykęs V. Petravičiaus pamėgdžiojimas ir pan. Na, tad ko stebėtis, jei nedailininkų tarpe yra pa-

Ginčytis su modernistais meno klausimais, aš nematau jokios prasmės. Jei p. Dargio knyga priderėtų „l'art pour l'art” leidinių rūšiai, nebūčiau rašęs nei vienos eilutės. Tačiau joje pretenzingai paliesta mūsų tautos papročių ir buities sritis, parodyta ji neteisingame ir lietuviams užgauliame pavidale, tad radau reikalinga pasisakyti, kad ir nebūdamas dailininkas. Man neteko girdėti, kad ir toks p. A. Rūkas būtų dailininkas, tad galima, sekant p. Dargio logika, piktintis, kai šis irgi kartais rašinėja dailės klausimais.

našiai manančių? Žinoma, kiekvienam valia žongleruoti kaip patinka savo paties malonumui, bet nereikia norėti ir visus kitus žongleriais padaryti: vaikščiokit ant rankų aukštyn kojomis, tai būsite pripažinti, kaip išsilavinę, pažangūs, moderniški...

J. Balys

*) Red. pastaba: Šiuo klausimu ilgai užsitęsusios diskusijos baigiamos.

William Saroyan

Septyni patarimai jaunam dramaturgui

(Iš „Lengvosios Pamokos”)

Autorius — armėnų kilmės novelistas ir dramaturgas, saldžiai lyriškas ir kaprizingas amerikiečių literatūros „enfant terrible”. Po šio karo išpopuliarėjo ir Europoje. Yra gavęs Pulitzer premiją už pjesę „Tavo gyvenimo metas”. Romanas „Žmogiškoji komedija” nufilmuotas.

Jei tarp šio essay skaitytojų atsirastų jaunuolis, visiškai įsitikinęs esąs reikšmingu ir testokojąs pradžios, aš turiu jam štai ką pasakyti:

1. Įsistebėk į pasaulį. Įsistebėk į žmones. Įsiklausyk į pasaulį. Įsiklausyk į žmones. Atidenk didingą ir nenutrūkstančią dramą paprasčiausioje aplinkoje, paprasčiausiuose įvykiuose ir žmonėse.

2. Rašyk daug. Niekad nebūk atsargus. Niekad nebandyk įsigyti stiliaus, nes jei tau ir pavyktų, tai nebus stilius, nes stilių reikia turėti nuo pat pradžios, ir jo negalima įsigyti. Visad aiškiai žinok ką darai, bet niekad nebūk toks išmaningas, kad savo veiksmus visiškai suprastumei, jog net ir Walter Winchell tave kiaurai permatytų. Tokia būsena, mano nuomone, reikštų galą.

3. Niekad nelankyk profesoriaus Bakerio dramos kursų. Nelankyk iš viso jokių kursų. Valgyk paprastus produktus ir gerk savo mėgiamiausią degtinę, o jei pamatai gražų veiduką, nusišypsok ir įrodyk mergaitei, kad pasaulyje dar yra meilės ir poezijos. Nestudijuok jokių knygų, nebent tu dar neturi dvidešimties metų. Jei tu dar neturi dvidešimties metų, studijuok visas knygas, nepamiršdamas ir savęs. Neįsivaizduok, kad koks nors vyrukas, atlikęs savo uždavinį, yra labai reikšmingas, net jei jis ir būtų toks. Nepamesk galvos dėl ko nors, kas pats dar nėra dėl ko nors pametęs galvos. Niekad nestudijuok kokio nors rašytojo, bet visą savo gyvenimą studijuok viską, net jei tau ir atrodytų, kad tu viską kukliai ir paprastai tesupranti — ir amerikoniškus pinigus, ir kodėl jie pasidaro tokie surrealistiški. Niekad nenustok stebėtis žmogiškosiomis būtybėmis, tuo kas vadinama realybe, ir visuose daiktuose neabejotinai slypinčia religija.

4. Neapsirik dėl savęs paties. Jei tu tikrai esi šis-tas, tada ir įsisąmoninęs tai nebūsi priblokštas. Lik jaunas savo širdyje, gaivus dvasioje ir godus visako — Gero ir Blogo. Jei rašai ką nors nepaprasto, tad ir būk įsitikinęs, kad tai nepaprasta, sakyk tą visiems pažįstamiems ir kai kuriems nepažįstamiems. Sakyk jiems taip sau, tarp kitko. Sakyk — „Aš ką tik parašiau didžiausią dramos veikalą nuo ankstyvojo O'Neill”, lyg tu nustatytumei — „Tarp Times Square ir 57 gatvės yra maždaug 47 kryžgatviai.” Bet jei rašai šlamštą būk taip pat tuo įsitikinęs, tik nesakyk niekam, išskyrus ką nors, į ką tu esi įsimylėjęs, ir iš ko tu gali tikėtis susižavėjimo tuo kvailu ir netikru dalyku.

5. Nepersistenk. Kurk kukliai, tiek kiek reikia. Jei į savo veikėjo lūpas įdedi posakį. „Ach, po velnių viską!, nes tas asmuo girtas, ar pralošė du dolerius lažybose, tad ir suteik tam posakiui reikšmę jog šiame pasauly šen ir ten dvokia, ir, kiek tai pareina nuo jo, šio pasaulio „didžiūnai” turėtų leist apžiūrėt savo smegenis, arba jų galvos turėtų būti apdaužytos pripūsta kiaulės pūsle.

6. Nebandyk turėti pasisekimo. Tik neištesiantieji ar nenuoseklūs žmonės gali turėt pasisekimo ir džiaugtis juo. Pasisekimas jų gyvenime nėra pastovus. Jis visad įgyjamas truputį atsitiktinai ir po keturiolikos dienų liūdnai baigiasi. Jei tavo darbai sužavėtų įkaušusias ar pusgalves įžymybes, nekreipk į tai dėmesio. Būk jiems malonus ir dirbk toliau.

7. Nežiūrėk į nieką per juodai.
Aš manau, šiems metams užteks.

Išvertė A. L.

Kanados lietuvių nuopelnai dėl tremtinių įsileidimo į Kanadą

Kova dėl imigracijos į Kanadą oprasidėjo šį pavasarį. Kanados vyriausybė pastebėjo, kad ji turi auksinę progą padidinti gyventojų skaičių įveždama tremtinius iš Europos. Iš pat pradžių buvo įsileidžiami tik Kanadoje turintieji artimus giminaičius, o jau vasaros pabaigoje pradėjo įvairios Kanados firmos gabentis pas save darbams viengungius. Ypatingai senatorius Roebuck iš Toronto keletą kartų Ottavoje senate ir specialioje kómisijoje reikalavo plačiau įsileisti ateivių į Kanadą. Taip pat senato opozicijos vadas John Thaig ne tik ekonomiškais sumetimais, bet ir humaniškais vertė vyriausybę įsileisti plačiau tremtinius. Atkreipė į tai dėmesį ir Kanados lietuviai, kurie šiems asmenims pasiuntė memorandumų ir reikalą dar daugiau paryškino. Vėliau apsilankė Kanados Lietuvių Tarybos atstovai Ottavoje, kur buvo kalbamasi su vyriausybės nariais dėl didesnio lietuvių įsileidimo į Kanadą.

Sie lietuvių žygiai tuo dar nesibaigė. „Naujienos" praneša, kad Kanados lietuvė A. Nomeikienė, kai Kanados spauda paskelbė, kad į šį kraštą bus įsileistas tam tikras siuvėjų skaičius, stojo savo tautiečiams pagelbon. Tuoj ji pasistengė gauti Vokietijoje esančių tautiečių siuvėjų sąrašą, kurį įteikė Kanados Siuvėjų Komitetui. Sis komitetas yra išsiuntęs dalį narių į Europą verbuoti siuvėjus į Kanadą. Neseniai Nomeikienė gavo iš to komiteto žinių, kad visi lietuviai tremtiniai, kurie buvo sąrašuose (240) asmenų), jei atitiks emigracijos nuostatams, bus įleisti į Kanadą.

Šiuo metu Kanados lietuviai yra susirūpinę, kaip galima geriau, pasitikti atvykstančius iš Vokietijos lietuvius. Galimas dalykas, kad kuo toliau, tuo emigracijos galimybės į Kanadą gerės ir atvyks didesnis lietuvių skaičius. Tam reikalui Montrealio mieste susidarė laikinas komitetas iš kun. J. Bobino, A. Narkeliūno, A. Navikavičiaus ir A. Matulio. Šis komitetas rūpinsis atvykstančiais lietuviais į Montrealio miestą.

Jau anksčiau J. Jokubynas iš Toronto rūpinosi sudaryti bendrą Kanados lietuvių komitetą, kuris galėtų bendrai rūpintis į Kanadą atvykstančiais lietuviais tremtiniais. Atrodo, šis reikalas nerado pritarimo ir iki šiol toks komitetas dar neveikia.

Konsulas G. L. Grant-Suttie savo iniciatyva parūpino tremtiniams nemažai darbo sutarčių su affidavitais. Tokiu būdu jo dėka į Kanadą atvyko apie 300 lietuvių tremtinių.

J. Jokubynas Amerikos lietuvių spaudoje visad rodo susirūpinimo lietuvių tremtinių sunkia padėtimi ir siūlo būdus, projektus, kaip galima didesniam tremtinių skaičiui atidaryti duris į Kanadą. Jo veiklą įvertino ir L. T. B. Vykdomasis Komitetas ir nusiuntė jam padėką.

O. Indrelienė taip pat susirūpinusi tremtinių padėtimi ir dažnai „Naujienose" rašo apie tremtinius ir gina nuo raudonųjų kaltinimų. Siuo metu ji užmezgė kontaktą su miškų darbams atvykusiais lietuviais vyrais. Daugelis iš jų Kalėdas švęs vaišinguose O. Indrelienės namuose. Dar tenka pažymėti, kad J. Jokūbynas ir O Indrelienė gyvai įdomaujasi atvykstančiais tremtiniais ir visuomet vyksta į geležinkelio stotį atvykstančių tremtinių pasitikti.

M. Arlauskaitė pažįstama tremtinių tarpe iš nuoširdžių, sentimentalių laiškų. Ji gauna į savaitę po 40 laiškų, kuriuose tremtiniai teiraujasi dėl giminių, affidavitų, darbo sutarčių. Šia proga ji nori pranešti visiems tremtiniams, kad į ją galima kreiptis tik giminių paieškojimo reikalu. Giminių paieškojimai talpinami „Nepriklausomos Lietuvos" žurnale. Darbo sutarčių ir affidativų reikalais reikia kreiptis į G. L. Grant Suttie, Lietuvos Generalinį Konsulą Toronte, kurio adresas sekantis: Lithuanian Consul General, 110 St. George Street, Toronto, Ontario, Canada. Konsului laiškus reikia, pagal galimybę, rašyti angliškai, bet galima ir lietuviškai. Konsulas gali tik padėti sudaryti darbo sutartis su miško eksplotacijos firmomis, anglies kasyklomis ir stambesniais ūkiais.

Tenka džiaugtis, kad ir negausioje apie 10.000 Kanados lietuvių šeimoje gana energingai veikiama norint ištraukti tremtinius iš beviltiško gyvenimo Vakarų Europoje. Su materialine ir kitokia parama Kanados lietuviai ne vieną tremtinį pradžiugino. Kiek anksčiau nemažomis aukomis buvo paremtas BALF, Amerikos Lietuvių Taryba. Taip pat lietuviai tremtyje yra gavę ir individualių siuntinėlių.

Dabar kaskart atvykstant naujiems tremtinių būriams į Kanadą bus kam Kanados lietuvius painformuoti apie visus vargus, pergyvenimus dviejų okupacijų laikotarpyje. Tuomet vadinamųjų „kairiųjų" propaganda prieš tremtinius sumažės ir visais pagalbos ir šalpos reikalais bus daugiau vienybės. Kaip paskutinios žinios skelbia, jau komunistinis „Liaudies Balsas" Toronte atlyžo savo propagandoje ir ieško bendradarbių atvykusiųjų tremtinių tarpe. Jei persiorientavo „Liaudies Balsas", kuris anksčiau skelbė, kad bolševikai vežė lietuvius 1941 m. norėdami apsaugoti nuo vokiškų kulkų, tai grynai dabar atvykstančiųjų lietuvių nuopelnas, nes dar Europoje buvo kai kurių tremtinių užplannuota pasikalbėti su to laikraščio redaktoriais.

Tenka pažymėti, kad atvykstančiais lietuviais iš Europos Kanados lietuvių tarpe yra nemažas susidomėjimas. Kai sužinoma, kad kokią dieną atvyksta iš Europos lietuviai, tuoj pasipila būrys juos pasitikti, pasikalbėti.

Štai „Naujienose" aprašytas vienas vaizdelis, kaip Montrealio lietuviai pasitiko europiečius lietuvius. Viena moteris rašo: „Sustojome prie vartelių per kuriuos keleiviai išeina, kad galėtume geriau stebėti kurie bus lietuviai. Buvo dvi lietuvių šeimos. Na, prasidėjo pasikalbėjimas. Visi norėjome šį tą išgirsti iš jų . . . Nupirkę jiems šio to kelionei, vaikučiams šaltos košės bei šokolado, išlydėjome juos, linkėdami daug laimės naujame gyvenime ir krašte. Viena šeima išvyko į Toronto, o kita į Ontario provinciją pas seserį. Žmonės suvargę, bet su džiaugsmo pilnomis akimis, kad atsikratė stovyklinio gyvenimo, kuris jiems iki kaklo įgriso ..." (vj)

Kasselio kronika:

Nemalonus laiškas

Vienas asmuo gavo laišką iš Chicagos. Jame rašoma, kad į Chicagą atvyko vienas tremtinys pas savo gimines. Jam jie tuojau surado darbą, bet tremtinys nuo darbo atsisakė pareikšdamas, kad jis dirbsiąs darbą tik pagal savo profesiją. Tas tremtinys Lietuvoje buvo aukštose pareigose ir fizinio darbo nėra dirbęs. Giminės greitai su savo giminaičiu susipyko. Niekur neinant ir nesutinkant jam dirbti, jie kreipėsi į Amerikos valdžios įstaigas prašydami deportuoti jį atgal į Vokietiją ir žadėdami apmokėti kelionės išlaidas. Įstaigos jį deportuoti atsisakė. Dabar apie tai esą kalbama plačiai visoj Chicagoj. Laiško autorius mano, kad dabar iš Chicagos gauti affidavitą bus žymiai sunkiau. Tokiu tremtinio elgesiu pasipiktino ir čia stovykloje. Juk daug mūsų tarpe inteligentų, tačiau jie fizinio darbo visai nesibaido. Daug ir Kasselio stovykloje yra, kurie dirba paprastą fizinį darbą, nors Lietuvoje ir buvo atsakingose pareigose. Tikrai gaila, kad tokių randasi ir tuo kenkia visai tremtinių bendruomenei.

BĖDOS DĖL KURO IR ŠVIESOS

Stovyklos gyventojai menėsiui gauna tik 40 000 kilowatų srovės. Dabar stovykloje yra virš trijų tūkstančių gyventojų. Nežiūrint šviesos taupymo jos vis nepakanka. Šiuo metu šviesa duodama tik nuo 16.30 iki 22 val. Baiminamasi, kad dar teks trumpinti valandas. Vokiečiai gasdina net visai šviesą išjungsią, jei dar bus pereikvota energijos.

Kuras dar blogesnėje padėtyje. Vienam asmeniui gaunama apie 15—20 kg kuro menėsiui. Mažesnėms šeimoms neužtenka ir valgiui išsivirti. Buvo žadėta anglių, tačiau jų duota kol kas tik už šį mėnesį po 22 kg. Koksas, kuris buvo gautas vietoj anglių, dėl nepritaikytų jam krosnių sunkiai panaudojamas. Nematyti, kad kuro reikalai ir ateityje pagerėtų. Paprastai kai trumpa, tai dar trūksta. Anksčiau malkas tvarkė vienas kitos tautybės asmuo. Jam išvykus rasta apie 400 metrų trūkumas. Tiesa, kai kurie butai turi gazą, tačiau trūksta plytelių. To pasekoje kai kurie asmenys degino tiesiog iš šliaukų. Įvyko apsinuodijimų ir net aukų. Dabar žadama visi netinkami įrengimai visai išjungti. Kai kurie žmonės ieško malkų juodoje biržoje, tačiau ir čia, šioje apylinkėje jų sunku gauti.

L. T. BALETO TEATRO GASTROLĖ MEMMINGENE

Gruodžio mėn. 14 d. Memmingeno Miesto Teatre įvyksta L. T. Baleto Teatro gastrolė. Statoma 3 v. baletas „Coppelia" muz. L. Delibes.

Baletmeisteris — E. Bandzevičius; dirigentas — A. Kučiūnas; dailininkas — L. Vilimas; akompaniatorius — S. Kalvaitis. Dalyvauja visas L. T. Baleto sąstatas.

Pradžia 15 val.

Bilietai gaunami L. T. B. Miesto Komitete darbo valandomis, Fliegerhorste I. Bloke 45 kamb. 10—12 ir 14—16 val. ir spektaklio dieną prie įėjimo.

I. R. O. PAIESKOJIMŲ ĮSTAIGA, AROLSENE PRIE KASSEL'IO

ieško sekančius asmenis:

ŠIRVINSKAITĖ Valerija, gim. 1925 m., iš Kauno;
ŠIRVYS Jonas, gim. 1903 m.;
SLIONYS Martynas;
SLIONYS Elzė;
SOKAS Ona, 56 metų;
SUIKAITYTĖ Justina;
SUIKAITYTĖ Vitalija;
BARKAUSKIENĖ Stefania, gim. 1910, iš Berlino;
BARKAUSKAS Leonas, gim. 1926, iš Brandenburgo;
BLAZEVIČIUS Henrikas, gim. 1. 8. 1929, iš Horneburgo;
DAMBRAUSKAS Ieva, gim. 1908, iš Kudirkow;
DAMBRAUSKAS Vladas, gim. 1898, iš Kudirkow;
KAPIT Zyba, gim. 1923, iš Kauno;
MICKUS Josef, iš Stuttgarto;
MAZILAUSKAS Josef, iš Stuttgarto;
MAZILAUSKAS Peter, iš Stuttgarto;
MUKULIONIS Jonas;
MISEVIČIENĖ Eugenija, gim. 1928, iš Karthaus;
MISEVIČIENĖ Luise, gim. 1900, iš Karthaus.

Vertas dėmesio laiškas:

Didž. Gerb. Pone Redaktoriau!

Mes 47 lietuviai, atlikę nuo Kanadon išvykstančio transporto, rašome iš pereinamosios Diepholzo stovyklos — paskutinės emigrantų pabaisos, kurioje, kaip dabar sužinojome, liekame iki gruodžio mėn. 26 dienos.

Iš mūsų grupės, kai kurie sunkųjį tikrinimo ir nervų bandymo laikotarpį pradėjome dar birželio mėn. Plaučių nuotraukų dingimas, dokumentų nesutvarkymas, nervuojantis laukimas ,nuodugnus tyrimas užtęsė iki spalio mėn. 21 d. Tą dieną sužinojome, kad galutinam išvykimui į Kanadą, Ambergan renkamės lapkričio mėn. 4 d.

Reikšdami tylų nepasitenkinimą Amberge esama tvarka ir nepakankamu maistu, po poros savaičių prekiniais vagonais, 194 žmonių transportas buvome atgabenti į Diepholzą. Vargingoji kelionė į šią centrinę tranzito stovyklą truko dvi su puse paros. Sužinoję, kad čia būsime iki lapkričio mėn. 24 d., nelabai sielojomės čia esama netvarka (lenkų administracijos perdaug aiškus nesąžiningumas), šaltomis patalpomis (buv. kareivinėse) ir labai blogu maistu. Nors už keleto dienų pradėjo šildyti patalpas, bet tik dabar mes tinkamai įvertinome „blogąją" tvarką Amberge. Ten duotą maistą net nebandėme lyginti su čia gaunama sriuba, puszalia juoda duona ir žvirbliškomis ,cukraus ir sviesto normomis.

Maisto problemą lengvina greta lageryje gyvenantieji jugoslavai, kurie vaikščiodami po kambarius siūlo įvairiausių maisto produktų. Nuolatinio alkio kankinami, bet turėdami šviesesnes netolimos ateities perspektyvas į maistą išsikeitėme padoresnius paskutinius rūbus–avalinę. Čia ilgiau liekant turimieji pinigai (buvo jų neturinčiųjų) stebėtinai greitai (dėl kainų aukštumo) pereina į prekiautojų rankas ir reali tikrovė parodo, kad turint taip vadinamų beverčių markių, galima neblogai gyventi.

Nutęsus išvykimo terminą iki lapkričio mėn. 28 d., didesnę bagažo dalį atidavus išsiuntimui, staiga sužinojome, kad Ambergo transportas sulaikomas iki gruodžio mėn. 26 dienos. Mums tai buvo daugiau negu smūgis, juo labiau, kad mūsų vieton skubiai buvo iššauktas atatinkamas kiekis Kanadon vykstančių siuvėjų. Visiškai pasiruošę išvykimui, „apsivalę" nuo likviduotinų „prekių", su neslepiamu pavydu žiūrėjome į laimingu osius kurie vos dvi dienas turės progą pažinti Diepholzo gyvenimą.

Mūsų sulaikymas įvyko dėl kažkokių suklastojimų, įskundimų Ambergo stovykloje. Todėl dabar antrą kartą bus tikrinami visi 194 Ambergo transporto žmonės. Nors mes lietuviai dėl antrojo tikrinimo nesijaučiame kalti, bet faktas, kad turėsime pergyventi naują nervų dirginimą dėl nežinomos ateities ir nukentėti kartu su kitais. Visą mėnesį turėsime gyventi pavyzdingos netvarkos stovykloje. Silpno centrinio šildymo kambariuose kur yra tiek drėgmės, kad ant sienos pakabintas rūbas tuojau pelyja. Lovas turime be matracų — gulime ant plikų lentučių, kas nepaprastai įskaudina šonus neduodant tinkamai pailsėti. Pačios lovos yra taip nestiprios, kad dažnu atveju ant jos sėdant, ar naktį besivartant — sulūžta. Nepakankamos iki pasibiaurėjimo sudėvėtos, labai nešvarios antklodės nakčiai verčia ant savęs susikrauti visus turimus rūbus. Kiekvieno privačios iniciatyvos įsigytos elektros lemputės dažniausia yra silpnos šviesos tiekėjos taip, kad vakare negalima net paskaityti. Koridoriai, prausyklos, klozetai, nekalbant apie baisiausią nešvarą, skęsta tamsoje. Nekalbant apie kitką, kad ir stovint ant naujo gyvenimo slenkščio, esamoji padėtis visus yra taip prislėgusi, kad vienas kitas, nebodamas net kas kart ryškiau grasinančiu skryningu, galvoja apie grįžimą savon stovyklon.

Todėl kreipiamės į Jus p. Redaktoriau, norėdami paryškinti kaip yra nesiskaitoma su benamio tremtinio asmeniu. Mes esame tarsi netinkamos mėsos gabalai, kurių visi kratosi, niekas nekenčia. Lyg kokiems bejausmiams padarams buvo (kada delegacijos pavidale buvome pas konsulą pasiaiškinti, bet jam nepriėmus per tarnautoją) pasakyta, kad paprasčiausiai turime laukti iki gruodžio men. 26 d. Sia proga prašome p. Redaktorių siųsti mums Jūsų redaguojamą laikraštį. Nors lietuviško spaudos žodžio apsilankymas praskaidrins mūsų nuotaikas, o ateinančios žinios sutrumpins nuobodžias dienas.

Iš anksto reikšdami Jums gilią padėką, tikimės spaudą gauti nuo lapkričio mėn. pabaigos. Jeigu čia dar teks leisti šv. Kalėdas (išvykti iš stovyklos negalime, DP kortelių jau nebeturime) lietuviškas laikraštis bus mums vienintelė švenčių dovana.

Priimkite mūsų gilios pagarbos pareiškimą.

Seka 47 parašai.

Diepholz, 1947. 11. 29.

AKIMIRKSNIŲ KRONIKA

„J'AI DEUX AMOURS" . . .

Juo toliau, juo rodosi blogiau bemokąs rašyti. Vienas tik skaitytojų dėmesys paguodžia, koks jis kartais bebūtų. Korespondencija apie gen. de Gaulle laimėjimą prancūzų savivaldybių rinkimose praturtino mano santykius keliais naujais laiškais. O vieno laiško rimtas autorius mane giliai sujaudino. Jis tarp kitko rašo:

— „Jūsų labai optimistiniame straipsnyje apie de Gaulle laimėjimą radau porą mane nemaloniai nustebinusių vietų. Seniai buvo žinoma, kad daugelis mūsų skystakelnių lietuvių, šiek tiek po užsienius pasitrankę, dvasiškai „nutautėdavo" ir grįžę namo, tuo girdavosi. Bet niekad neprileidau, kad ir Jums Prancūzija buvo pasidariusi „antroji dvasinė tėvynė". Ir tikrai apstulbau, kad Jūs su pagarba prisimenate net tokią vulgarią negrės Žozefinos Baker dainelę „J'ai deux amours" kur Paryžius išgarbinamas labiau už viską. Keista ir liūdna" . . .

Linksma ir normalu, mano rūstusai skaitytojau! Linksma dėl to, kad visgi apdovanojai mane komplimentu reikšto optimizmo apie savivaldybių rinkimų rezultatus. Juk Europoje dabar apraiškų optimizmui ne tiek jau daug. Linksma ir dėl to, kad dėl filologinių ar kitokių priežasčių gana iškreiptai supratai ir Ž. Baker dainelės tekstą. Dainelė iš tikrųjų lietuviškai sako: „Turiu dvi meiles: tai mano kraštas ir Paryžius." Mano kraštas, mano tėvynė, vadinasi, stovi pirmoje vietoje, o Paryžius eina tik antroje. Jis irgi mylimas, bet tiek, kiek lieka po savo tėvynės meilės (mat, negrė Žozefina nebuvo prancūzė tuo metu, kai ši dainelė jai buvo parašyta). O „antroji dvasinė tėvynė" suponuoja, kad, matyt, yra ir pirmoji tėvynė, — ne tik dvasinė, bet ir fizinė. Ar tai normalu?

* * *

Mano nuomone, žmogui galėti turėti, po savosios tikrosios, dar antrąją dvasinę tėvynę yra normalus, nes dažnas reiškinys. Ypač intelektualiniuose sluoksniuose. Juk ką pasakytumėt, pav., apie katalikų kunigus, kuriems Roma jau vien dėl tarnybinės herarchijos turi būti antroji dvasinė tėvynė, o neretai gal būna ir pirmoji . . . O kiek mokslininkų, menininkų, rašytojų, filosofų savo antrąją dvasine tėvyne yra laikę arba tebelaiko senovės Graikiją, būtų neįmanoma nė suskaičiuoti. Mylėdami senosios Elados dvasią, jie dėl to nepasidarė daug blogesni vokiečiai, rusai, prancūzai, anglai.

Daug kas, plačiau prasižiūrėjęs ir pagyvenęs, į svetimų kraštų meną, mokslą ar socialinio gyvenimo reiškinius įsigilinęs, randa galima ir net reikalinga tuo save papildyti. Pasidaro tolerantingesnis, nes turi daugiau progų ir medžiagos palyginimams. Radęs ką nauio ir gero, savo troškulį pasotinančio, kartais įsiskonėja, pamėgsta, pagaliau pamilsta. Taip jam ir atsiranda „antroji dvsinė tėvynė", tuo visai nepasakant, kad jis atsisakytų ar niekintų savo pirmąją ir vienintelę tikrąją tėvynę. Ir tai, man rodos, normalu. Po viso pasaulio dangaus pakraščius išblaškyti lietuviai šiandien tat irgi patirs, jei kas anksčiau to nebuvo patyręs. Tegu tik atsiranda progos, kur lietuvis, kaip žmogus, nebus niekinamas . . .

Laikyčiau normaliu reiškiniu, kad ir Paryžius nuo Karaliaus Saulės laikų galėdavo ir daug kam pasidarydavo „antraja dvasine tėvyne". Jis buvo to vertas. Anglai, amerikiečiai, švedai, lenkai, rusai, italai, belgai ar šveicarai, net vokiečiai (Heine, Rilke! . . .), stačiai kiekvienos tautos intelektualų dalis čia „palikdavo savo širdį", savo „meilę". Pykime ar pavydėkime, to nepakeisime. Ir man rodosi, kad tuo ir savo tautos nepaniekinsime, o gal dar iš svetur jai ko gero parnešime. O jei kalbėti smulkiai egojistiškai, tai prisipažinčiau, kad Paryžius man jau gal prieš 15 metų, dar jo paties nemačius, buvo pasidaręs tapybos meno „antraja tėvyne". Po to, kalbos pramokęs, papildžiau dar antrą „tėvynės išdavimą": Stendhal, Balzac, Flaubert, Maupassant ir dar kitkas man pasidarė literatūros meno šedevrų pavydžiais. O vėliau prasižiūrėjęs papildžiau juos trečiuoju „tėvynės išdavimu": dar labiau mylimais romano meistrais man ėmė atrodyti kai kurie britų ir amerikiečių autoriai. Panašių pavyzdžių atsirasdavo ir kitose srityse.

Ar mes kalti, kad mūsų lietuviško romano žanras visgi dar neprilygsta anglosaksiškajam? Ir ar dėl to mes turėtume atsisakyti toliau puoselėti mūsų savaimingą lietuvišką civilizaciją? Guodžiuos tikėjimu, kad vieną dieną prilygsime. Stiprinuos žinuojimu, kad lietuviškos civilizacijos pagrindus seniai turime.

* * *

Bet jei šiandien apsidairysite plačiau, o ypač jei pauostysite DP stovyklų kampus, tai ką čia bereikštu tas mano drovus pasenusios Žozefinos dainelės posmo pakartojimas. Jis beskamba, kaip paskendusis varpas, o jo skonis — lyg surūgusios grikių košės. Siandien juk skamba ryškesni posmai, kuriuos įkvėpimo pagautas, čia pat galėčiau sueiliuoti. Irgi vis apie tas pačias dvi meiles.

Pavyzdžiui, ar daug nusikalstų meniškajai tiesai toks affidavitų polkutės refrenas: —

Degina mane dvi meilės, —
Gal sakyt, o gal nėr ką?
Lietuva vis man ant seilės,
O minty — Amerika!

Arba gal dar gūdžiau skambėtų šitoks internacionalinis tango, akordeonui pamurmant: —

My dear Canada! Sidabro lapės, pušys, grynas oras!
Okey, tu man kaip sveikata, tėvynė mano Labradoras . . .
Venecuela! . . . Oilį oilia, o mio Rio Grande,
Su donna Solidad į krokodilo-dilo skrandį!
Oi hip! —

Truputį net lettristiškai ir egzistenciališkai. Kai antrą sykį persiskaičiau šiuos staigaus ir karšto įkvėpimo padiktuotus posmus, kažkaip nejučiomis ėmė kilti įtarimas, kad mano poezijos Pegaso balnas gal ir ne iš pačios geriausios chromo odos. Bet gal dar galėčiau stoti bent su trečdaliu „Tremties Metų" profesionalų lyrikų į poezijos varžybas. Ką jūs manote? Juk tokie skambūs rimai. Tokios giliai patriotinės „Pono Tado" mintys! Ir moderniškumo nestinga . . . Bronys Raila

Kultūrinė kronika

Kaip praneša čekoslovakų spauda, Pragoje didžiausiam skurde, visų apleista ir užmiršta, mirė kadaise buvusi žymi menininkė, pasaulinio garso filmų aktorė Ossi Oswalda. Aktorė nebyliam filme dalyvavo nuo 1918 m. 1921 m. ji įkūrė savo nuosavą filmų atelje. Tonfilmo laikais, jau po 20 metų, ji dar kartą vaidino filme „Venecijos žvaigždė". Ir ši, kadaise žymi „žvaigždė" neišvengė garsiųjų menininkų tragiško likimo: ir ji, kaip ir savo laiku pagarsėjęs Ivan Možuchin, baigė savo gyvenimo dienas visų apleista ir pamiršta.

*

Kaip praneša lenkų spauda, per karą nustojęs veikti lenkų Pen-Club'as neseniai vėl pradėjo savo veiklą. Tarp kitko, nutarta skirti kasmet premiją už geriausią lenkų rašytojo veikalą, išverstą į bet kurią sve timą kalbą ir premijuoti svetimo autoriaus geriausią kurinį, išverstą į lenkų kalbą. Taip pat planuojamas, paskelbti konkursą naujam Šekspyro kūrinių vertimą į lenkų kalbą.

*

Žymusis lenkų kompozitorius Adam Wieniawski netrukus švęs savo 50-ties metų meninės veiklos sukaktį. Wieniawskis, kuris ypačiai populiarus ir mėgiamas Prancūzijoje ir Belgijoje yra lenkų kompozitorių sąjungos steigėjas ir ilgametis jos pirmininkas. Be to, Wieniawskis yra įkūręs Varšuvos Šopeno Institutą, kuriam vadovauti buvo išrinktas tuoj pat po pirmojo pasaulinio karo.

*

Po septynerių metų pertraukos Maskvoje vėl atidarytas Levo Tolstojaus Muziejus.

*

Sovietų profesorius Ivanovas, kaip skelbia sovietų spauda, šiuo metu dirba prie sudarymo atomo tabelių, kurių pagalba bus palengvintas atomo skaldymas.

Šimto metų (1848—1948) vokiečių kovo mėn. revoliucijos sukaktuvėms pažymėti, rašytojas Carl Zuckmayer kartu su savo kolega Helmut Kaeutner rašo scenarijų filmui, kuris bus pavadintas „Anno 1848". Filme bus nušviesti ryškesnieji ir įdomesni tos revoliucijos epochos įvykiai. Filmas numatomas sukti ateinančių metų pirmaisiais mėnesiais. b. ag.

MINTIS

„The Thought" Lithuanian Newspaper Authorized by Headquaters European Command Civil Affairs Division * Appears 3 times weekly * Editor — in — Chief and authorised licensee: J. Vasaitis * Printed by Druckerei- und Verlagsgenossenschaft e.G.m.b.H., Memmingen

Vyr. Redaktorius — leidėjas J. Vasaitis Redaktoriai Henr. Žemėlis ir Vl. Balsys Leista Vyr. JAV kariuomenės būstinės Europoje * Laikraštis išeina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais * Prenumerata mėn. RM. 10.—, atskiras numeris RM. 1.— * Prenumerata į užsienį, išskyrus Japoniją, Ispaniją ir Austriją, su persiuntimo išlaidomis RM. 15.— mėn. * Einam. sąskaita Volksbank Memmingen, e.G.m.b.H. Nr. 9149 ir Postscheckkonto München 14210. Adresas: „MINTIS", (13b) Memmingen, Schrannenplatz 6. Laiškams: Memmingen, Postfach 110.

Redakcija nesunaudotų rankraščių nesaugo * Honoraras mokamas tik nuolatiniams bendradarbiams iš anksto susitarus * Prifmami skelbimai, tik iš anksto už juos apmokėjus * Skelbimai iki 10 petito eilučių RM. 20.—, toliau už kiekvieną eilutę po RM. 1.50 * Už skelbimų turinį redakcija neatsako * Redakcijos ir administracijos telef. Nr. 2677 * Nedarbo valandomis skambinti telef. Nr. 2546.